

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **J. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2025, č. j. OAM-1055/ZA-ZA11-ZA01-R3-2022, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 9. 2025, č. j. 60 Az 1/2025-28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 93 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 2. 2023, č. j. OAM-1055/ZA-ZA11-ZA19-2022, rozhodl o žalobcově žádosti ze dne 29. 11. 2022 o udělení mezinárodní ochrany (podané z důvodu tvrzené diskriminace a útoků pro jeho homosexuální orientaci) tak, že tuto v řádné z jejích forem neudělil. Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Ten rozsudkem ze dne 15. 11. 2023, č. j. 19 Az 8/2023-26, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení pro nedostatek důvodů rozhodnutí a zároveň s výtkou, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí ohledně dostupnosti účinné ochrany LGBTQI+ osob v Gruzii (zemi žalobcova původu) byl v rozporu se správním spisem. Kasační stížnost žalovaného proti rozsudku městského soudu Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 6. 5. 2024, č. j. 7 Azs 307/2023-34, odmítl pro nepřijatelnost. Žalovaný poté rozhodnutím ze dne 6. 11. 2024, č. j. OAM-1055/ZA-ZA11-ZA01-R2-2022, opětovně žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999, o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neudělil. Toto rozhodnutí k žalobcově žalobě Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 24. 2. 2025, č. j. 60 Az 3/2024-37, zrušil pro nepřezkoumatelnost. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný nezohlednil všechny dostupné informace o zemi

žalobcova původu. Žalovanému uložil, aby v dalším řízení především zohlednil informace o situaci v Gruzii, na které žalobce poukázal již v průběhu správního řízení a zohlednil též aktuální informace, které budou v době jeho rozhodnutí k dispozici (zejména ty, které žalobce citoval v replice k vyjádření žalovaného). Žalovaný měl podle krajského soudu rovněž vyhodnotit dopady přijaté gruzínské legislativy směřující k potlačení práv LGBTQI+ osob, a to v kontextu celkové společenské situace včetně případných vyjádření gruzínských politických představitelů, která by mohla negativní postoje společnosti vůči sexuálním menšinám podněcovat. Měl přihlédnout i k celkové situaci v Gruzii, neboť dochází-li tam k celkové erozi ochrany lidských práv a základních svobod, pak tato situace tím spíše dopadá na zranitelné skupiny obyvatelstva, jakými nepochybně jsou i LGBTQI+ osoby.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) opětovně žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neudělil. Tentokrát dospěl k závěru, že žalobcův azylový příběh je nevěrohodný.

II.

[3] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u krajského soudu, který shora uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud předeslal, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nehodnotil intenzitu možné hrozící újmy žalobci při návratu do země původu z důvodu tvrzené homosexuální orientace, neboť dospěl k závěru o nevěrohodnosti žalobcovy výpovědi týkající se jeho sexuální orientace. Dále k ní proto nepřihlížel a nezabýval se jí. Krajský soud tudíž zdůraznil, že podstata posuzované věci spočívá v posouzení věrohodnosti žalobcova azylového příběhu. Přitom zdůraznil, že žalobce konzistentně tvrdí, že zemi původu opustil kvůli své homosexuální orientaci a podmínkám, kterým homosexuálové v Gruzii čelí.

[5] Krajský soud poté v napadeném rozsudku podrobně vyložil úvahy, na základě nichž žalovaný zpochybnil věrohodnost žalobcova azylového příběhu se závěrem, že se s nimi neztotožňuje. Krajský soud poukázal na to, že při hodnocení doplněných výpovědí žalobce a paní I. (jeho spolubydlící) je třeba přihlédnout k tomu, že žalovaný v posuzované věci již dvakrát rozhodl nezákonně a vždy tak, aby žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu nevyhověl. Z uvedeného důvodu by bylo pochopitelné, pokud by žalobce i paní I. byli ve svých výpovědích vůči žalovanému opatrní a méně sdílní.

[6] Krajský soud se následně v napadeném rozsudku věnoval jednotlivě každé z úvah, kterou žalovaný poukazoval na existenci partnerského vztahu mezi žalobcem a paní I., které ve svém souhrnu vedly žalovaného k závěru o nevěrohodnosti žalobcova azylového příběhu. Dospěl však k závěru, že žalovaným zjištěné skutečnosti nabízí více možných interpretací a vysvětlení, než jen těch, které vyslovil v napadeném rozhodnutí, a tedy nezbytně nevedou ani k jedinému možnému závěru přijatému žalovaným o tom, že si žalobce svůj azylový příběh vymýšlí, respektive že ve skutečnosti není homosexuál.

[7] Krajský soud proto v napadeném rozsudku žalovanému uložil, aby opětovně posoudil podstatu věci v souladu se závěry obsaženými ve zrušujícím rozsudku krajského soudu č. j. 60 Az 3/2024-37. Jelikož v tomto rozsudku shledal krajský soud rozhodnutí

pokračování

žalovaného nepřezkoumatelným, přičemž ani nyní napadené rozhodnutí chybějící úvahy neobsahuje (žalovaný napadené rozhodnutí po doplnění dokazování vystavěl na zcela jiném základu), nemohl krajský soud sám posoudit naplnění předpokladů pro udělení mezinárodní ochrany v některé z jejích forem.

III.

[8] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. (ve znění účinném do 31. 12. 2025; shodně dále). Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Stěžovatel nesouhlasí se závěry krajského soudu ohledně posouzení věrohodnosti žalobcova azylového příběhu, které provedl v napadeném rozhodnutí. Odmítá, že by skutečnosti zjištěné ve správním řízení nabízely více možných vysvětlení a nezbytně nevedly k jedinému závěru, a to, že žalobce není homosexuál. Stěžovatel trvá na tom, že žalobcova výpověď o jeho homosexuální orientaci, o výhrůžkách, kterým kvůli své sexualitě čelil, o vyhození z domu otcem a zadržení v gay klubu je celkově nevěrohodná pro vnitřní a vnější nekonzistenci a nekonkrétnost, neboť fotografie a další důkazní materiál, které stěžovatel ve správním řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí obstaral, jednoznačně svědčí o tom, že žalobce má partnerský vztah s paní I. Nadto stěžovatel připomíná, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až při svém druhém pobytu v České republice po 6 měsících od vstupu do země a v poslední den platnosti výjezdního příkazu.

[10] Stěžovatel má za to, že se krajský soud dopustil nezákonnosti spočívající ve zcela svévolném posouzení důkazů shromážděných stěžovatelem. Je přesvědčený o tom, že shromáždil dostatečné důkazy ke zpochybnění věrohodnosti tvrzení ohledně žalobcovy sexuální orientace, tyto ve vzájemné souvislosti vyhodnotil a nemohl dospět k jinému závěru, než že je jeho azylový příběh nevěrohodný. Naopak krajský soud jednotlivá tvrzení a důkazy zjištěné ve správním řízení vytrhl z celého kontextu a posoudil je izolovaně, přičemž z těchto dílčích izolovaných hodnocení dovodil chybnost stěžovatelova úsudku jako celku. Stěžovatel zastává názor, že řádně a úplně zjistil skutkový stav věci, dodržel procesní postupy a pravidla formální logiky a na základě toho kvalifikovaně rozhodl.

[11] Stěžovatel poté v kasační stížnosti podrobně rozebírá jednotlivé odstavce napadeného rozsudku a v nich obsažené závěry krajského soudu, vůči nimž se vymezuje. Co se týče nesouhlasu se závěrem krajského soudu ohledně podstaty nynější věci, tedy posouzení věrohodnosti žalobcova azylového příběhu, uvádí stěžovatel následující. Především neshledává nikterak paradoxním svůj závěr o nevěrohodnosti žalobce učiněný poté, co již dvakrát jeho žádosti o mezinárodní ochranu nevyhověl. V nynějším řízení zjistil, že žalobce sdílí domácnost v jednopokojovém bytě se ženou, a tedy přirozeně požadoval objasnění těchto okolností věci. Přitom vyšla najevo nová zjištění měnící dosavadní skutkový stav věci, z něhož stěžovatel vycházel ve svých prvních dvou rozhodnutích. Stěžovatel také odmítá, že by doplněné výpovědi žalobce a paní I. mohly být ovlivněny jeho dřívějším postupem ve věci, kdy dal ve svých předchozích dvou rozhodnutích jasně najevo, že žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu nehodlá vyhovět. Stěžovatel se ohrazuje i proti tomu, že by v minulých řízeních řádně neposuzoval žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu.

[12] Stěžovatel dále za alibistické a zkreslující označuje hodnocení krajského soudu týkající se tvrzení paní I., že s žalobcem netráví volný čas a společně pouze nakupují. Krajský soud uvedl, že tomuto tvrzení nelze přikládat takovou váhu, jak to učinil stěžovatel, a že není vyloučeno, že paní I. popisovala stav aktuální, a nikoliv stav v minulosti (před rokem a déle). Podle stěžovatele lze naopak tvrdit, že paní I. podala lživé informace. Stěžovatel nesouhlasí ani se závěrem krajského soudu, že fotografie založené ve správním spise neprokazují existenci partnerského vztahu mezi žalobcem a paní I., a vytýká krajskému soudu, že na základě vlastních spekulací obhájuje důkazy pořízené ve správním řízení a na základě zcela neopodstatněných domněnek vkládá myšlenkové mapy v souvislosti s nepravdivou svědeckou výpovědí paní I.. Stěžovatel se ohrazuje rovněž proti závěrům krajského soudu týkajícím se komentářů pod fotkami žalobce a paní I. na sociálních sítích. Odmítá, že by žalobce a paní I. o komentářích pod společnými fotkami nevěděli, i to, že by přidaný komentář o „krásném páru“ představoval pouhou nadsázku. Stěžovatel rovněž upozorňuje na to, že sám žalobce komentoval profilovou fotku paní I. jako „Moje ♥“. Jako nemístný označuje stěžovatel argument soudu, že dosavadní postup správního orgánu mohl u žalobce a paní I. vzbudit nedůvěru v to, že stěžovatel posoudí věc nezaujatě. Stěžovatel se pouze snažil zjistit skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a skutečnost, že byly všechny společné fotografie žalobce a paní I. po provedení její výpovědi ze sociálních sítí smazány, je neobhajitelná.

[13] Stěžovatel také odmítá tvrzení krajského soudu, že v napadeném rozhodnutí dovozuje, jak by se měl chovat „správný homosexuál“. Poukazuje ale na to, že žalobce od doby podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany neměl ani jednu homosexuální známost a nenavštěvoval podniky pro gaye (což měl činit v zemi původu). Stěžovatel nakonec k uskutečnění dvou pobytových kontrol v bydlišti žalobce uvedl, že ač při nich byly v bytě zjištěny dvě oddělené postele a nenalezeny společné fotografie žalobce a paní I., tyto skutečnosti nic neprokazují.

IV.

[14] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje kasační stížnost buď odmítnout pro nepřijatelnost, nebo zamítnout jako nedůvodnou. Má za to, že krajský soud řádně a přesvědčivě odůvodnil své závěry týkající se posouzení věrohodnosti žalobcova azylového příběhu, postupoval v souladu s právem a se zjištěnými okolnostmi. Žalobce zdůrazňuje, že stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí žádný důvod, pro který by ji měl Nejvyšší správní soud věcně přezkoumat, a pouze nesouhlasí se závěry krajského soudu týkajícími se posouzení věrohodnosti žalobcova azylového příběhu. Problematikou věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu se však správní soudy ve svých rozhodnutích již opakovaně zabývaly a krajský soud v napadeném rozsudku správně vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2025, č. j. 5 Azs 176/2024-59. Stěžovatel v kasační stížnosti opakuje veškeré argumenty, které již posoudil krajský soud v napadeném rozsudku. Ten naproti tomu dává do souvislosti drobné rozpory ve výpovědích svědků s opakovanými nezákonnými rozhodnutími stěžovatele o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a poukazuje na potenciální snížení věrohodnosti výkonu veřejné správy.

[15] Co se týče stěžovatelovy argumentace týkající se fotografií založených ve správním spise, poukazuje žalobce na jeden z důkazů, a to evidenční list nemovitosti (bytu, kde v nájmu bydlí paní I. spolu s žalobcem), v němž je žalobce označen jako „manžel“. Uvádí, že tuto informaci zapsal omylem pan V. M., který pracuje na správě bytového hospodářství

pokračování

Městského úřadu Ž., když zaznamenával, že paní I. bude mít v městském bytě spolubydlícího. Tuto skutečnost dokládá protokolem o ústním projednání přestupku ze dne 20. 10. 2025. Z protokolu nadto podle žalobce vyplývá, že jej pan V. M. nevidá s paní I. společně, což dohromady s ostatními zjištěními podtrhuje skutečnost, že existence partnerského vztahu mezi těmito dvěma osobami je pouhá spekulace. Žalobce dále zdůrazňuje, že byt, který obývá s paní I., je funkčně rozdělen tak, že umožňuje rozdělení osobního prostoru, a nic v něm nenasvědčuje existenci partnerského soužití, což ostatně prokázala i pobytová kontrola provedená v průběhu správního řízení. Žalobce přisvědčuje závěrům krajského soudu, že důkazy získané ve správním řízení nezachycují dvě osoby v partnerském vztahu, ale potvrzují jeho tvrzení, že s paní I. jsou jen přátelé, resp. že se k sobě chovají jako bratr a sestra. Žalobce se nakonec ohrazuje proti tomu, že jej stěžovatel v kasační stížnosti označil za transgender osobu, aniž to sám kdykoliv tvrdil.

V.

[16] Vzhledem k tomu, že ve věci rozhodoval u krajského soudu specializovaný samosoudce, Nejvyšší správní soud se v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, v němž neurčitý právní pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele* vložil.

[17] Kasační soud pro úplnost dodává, že se přijatelností kasační stížnosti zabývá i v situacích, kdy je stěžovatelem žalovaný správní orgán (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2016, č. j. 2 Azs 56/2016-85, či ze dne 29. 11. 2016, č. j. 7 Azs 231/2016-55). V rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, konkrétně Nejvyšší správní soud vyslovil, že kasační stížnost podanou žalovaným správním orgánem lze považovat za přijatelnou, „*pokud by bylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu. Přijatelnost by byla konstatována bez ohledu na to, že by takovým pochybením krajský soud zásadně nemohl zasáhnout do hmotně-právního postavení stěžovatele.*“

[18] Stěžovatel sám důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému přezkumu neuvádí. Zcela obecně (pouhým odkazem na zákonné ustanovení) uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Konkrétní námitky podřaditelné pod tento kasační důvod však nenabízí. Dále (již konkrétními argumenty) brojí proti závěru krajského soudu, v němž zpochybnil posouzení nevěrohodnosti žalobcova azylového příběhu provedené v napadeném rozhodnutí jako jediné možné. Pochybení v uvedeném posouzení přitom Nejvyšší správní soud nemohl *prima facie* vyloučit, a proto přijal stěžovatelovu kasační stížnosti k věcnému posouzení. Kasační stížnost je přijatelná.

[19] S ohledem na právě uvedené Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] K obecně uplatněnému kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (k jehož naplnění je povinen přihlížet z úřední povinnosti) Nejvyšší správní soud ve stručnosti uvádí, že napadený rozsudek je srozumitelný, obsahuje také dostatek důvodů podporujících jeho výrok, úvahy krajského soudu jsou logické a vnitřně bezrozporné a z ničeho také nelze dovodit, že by se krajský soud dopustil vady řízení s vlivem na zákonnost napadeného rozsudku. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tudíž není naplněn.

[22] Jedná-li se o samotné posouzení otázky, zda krajský soud dospěl ke správnému závěru ohledně posouzení úvah žalovaného ve vztahu k (ne)věrohodnosti žalobcova azylového příběhu, Nejvyšší správní soud poukazuje na svoji ustálenou judikaturu, v níž se otázce věrohodnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany věnoval opakovaně (srov. např. rozsudky ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008-83, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 17/2010-182, ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Azs 100/2007-64, ze dne 27. 9. 2019, 4 Azs 345/2018-32, ze dne 22. 5. 2009, č. j. 5 Azs 7/2009-98, ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77, ze dne 10. 6. 2021, č. j. 7 Azs 354/2020-31, ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 30/2023-24, a ze dne 23. 1. 2025, č. j. 2 Azs 220/2024-25 a další). Vyplývá z ní, že v mnoha případech je rozhodná samotná výpověď žadatele o udělení mezinárodní ochrany a klíčovým faktorem se pak stává posouzení jeho celkové věrohodnosti a posouzení pravděpodobnosti, zda k událostem jím tvrzeným došlo tak, jak sám uvádí.

[23] Břemeno tvrzení v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany přitom stíhá žadatele. Jistá procesní aktivita je ovšem požadována i po správním orgánu, který by měl v průběhu pohovoru se žadatelem vhodně kladenými otázkami zjistit, zda jím tvrzené skutečnosti jsou relevantní pro udělení mezinárodní ochrany, a tvrzení žadatele podle toho klasifikovat (srov. již cit. rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008-70 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40). Břemeno důkazní je pak v řízení o udělení mezinárodní ochrany rozloženo mezi správní orgán a žadatele. Správní orgán má povinnost použít veškeré dostupné prostředky k zajištění nezbytných důkazů, včetně informací o zemi původu. Stěžejní význam v tomto typu řízení má nicméně výpověď žadatele. Informace jím uvedené společně se získanými zprávami o zemi původu totiž slouží jako podklad pro rozhodnutí (§ 23c zákona o azylu). Váhavé, vyhybavé či nepřesné informace, které navíc žadatel v průběhu řízení ještě mění, jsou proto chápány jako účelové, nevěrohodné a pro azylové řízení nedostatečné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2012, č. j. 7 Azs 21/2012-37).

[24] Nejvyšší správní soud také v již citovaném rozsudku č. j. 6 Azs 235/2004-57 uvedl, že „[n]ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“. Rovněž v rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „[z]ásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazujících věrohodnost žadatelových tvrzení. Je však na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelská tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.“

pokračování

[25] Jinak řečeno, řízení o udělení mezinárodní ochrany je specifické tím, že je v něm často nutno rozhodovat za situace důkazní nouze (srov. např. již citovaný rozsudek č. j. 2 Azs 100/2007-64 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89), že jde o prospektivní rozhodování (tj. posuzuje se důvodnost strachu z pronásledování či riziko vážné újmy v budoucnu) a že nesprávné rozhodnutí má pro stěžovatele obzvláště závažné důsledky. Těmto specifikům odpovídá i zmíněný standard a rozložení důkazního břemene, jež jsou vychýleny ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu. Pokud se tedy žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet.

[26] Specifikem řízení ve věci mezinárodní ochrany je rovněž zásada „*v případě pochybností ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu*“ („*benefit of doubt*“). Tento závěr potvrdil Nejvyšší správní soud například v již citovaném rozsudku č. j. 7 Azs 354/2020-31. Vyslovil, že „[j]sou-li dány skutečnosti, na základě nichž lze předpokládat, že k porušení základních lidských práv a svobod žadatele o azyl došlo, nebo mohlo by s ohledem na postavení žadatele ve společnosti, s přihlédnutím k jeho přesvědčení, názorům, chování atd., dojít, a správní orgán nemá dostatek důkazů o tom, že tomu tak nebylo či nemohlo by v budoucnu být, pak tyto skutečnosti musí správní orgán v situaci důkazní nouze zohlednit, a to ve prospěch žadatele o azyl (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89).“

[27] Jelikož přes maximální úsilí žadatele i správního orgánu nebude vždy možno řadu jeho tvrzení doložit či vyvrátit, uplatňuje se pro taková tvrzení důkazní standard „*přiměřené pravděpodobnosti*“. To znamená, že pokud je byť jen přiměřeně pravděpodobné, že tvrzení žadatele je pravdivé nebo že se určitá skutečnost udála tak, jak uvádí žadatel, správní orgán nesmí toto tvrzení prohlásit za nevěrohodné a vyloučit jej z dalšího posuzování. Z důkazního standardu „*přiměřené pravděpodobnosti*“ nemusí správní orgán vycházet tehdy, pokud dospěje k závěru, že žadatel je nevěrohodný ve všech relevantních aspektech své žádosti. V tomto případě může správní orgán bez dalšího posoudit žadatele jako nevěrohodného a nemusí se dále zabývat hodnocením jednotlivých tvrzení a skutečností (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2012, č. j. 6 Azs 3/2012-45, a již citovaný rozsudek č. j. 7 Azs 354/2020-31). Právě takto přitom v napadeném rozhodnutí postupoval v souzené věci stěžovatel, což však s ohledem na skutkové okolnosti případu neshledal krajský soud postupem správným.

[28] Vymezením kritérií posuzování věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu se zabývá mimo jiné příručka EASO [Evropského azylového podpůrného úřadu; nyní Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) – poznámka soudu] *Evidence and credibility assessment in the context of the Common European Asylum System* z roku 2018. Mezi základní kritéria posuzování věrohodnosti výpovědi žadatele patří její vnitřní a vnější konzistence, dostatečná podrobnost a plausibilita. Pomocným (doplňkovým) kritériem je způsob vystupování žadatele (tedy ty aspekty výpovědi, které se netýkají jejího obsahu). Podrobně se výkladem těchto kritérií zabýval Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 30/2023-24, na nějž lze v tomto ohledu odkázat.

[29] Vnitřně konzistentní je taková výpověď, která je podávána totožně ve svém základním příběhu po celou dobu správního řízení, a to i přes drobné nepřesnosti, pokud

tyto nepřesnosti nepodřívají celkovou věrohodnost žádosti. Od žadatele nelze očekávat, že bude po celou dobu řízení uvádět naprosto totožné časové a dějové aspekty svého příběhu a nelze po něm požadovat, aby si zcela přesně po celou dobu vybavil časy, data a okolnosti. Žadatel však nesmí podávat informace způsobem, který zavdává důvod pochybovat o pravdivosti příběhu. Případné rozpory musí žadatel umět uspokojivě vysvětlit. Konzistence výpovědi však není nutně indikátorem věrohodnosti, neboť to může v některých případech být známkou toho, že nepoctivý žadatel se svůj příběh „dobře naučil“. Rozpory, na nichž správní orgán zakládá svůj závěr o nevěrohodnosti, se tedy musí týkat významných skutečností a musejí přesvědčivě vypovídat o nevěrohodnosti žadatele (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2024, č. j. 5 Azs 306/2023-51).

[30] O vnější konzistenci výpovědi jde tehdy, pokud příběh je v souladu s všeobecnými informacemi, zprávami o zemi původu, informacemi poskytnutými třetími osobami (např. rodinnými příslušníky), lékařskými zprávami atd. Azylový příběh by pak měl být dodatečně detailní ohledně stěžejních okolností, je však potřeba zohlednit i individuální okolnosti, kterým mohou mít vliv na to, že žadatel není schopen požadované detaily uvést. Nakonec, plausibilní je taková výpověď, v níž tvrzené skutečnosti jsou pravděpodobné či uvěřitelné. Vychází se z toho, co lze považovat za očekávatelný, uvěřitelný, pravděpodobný běh událostí. Hodnocení tohoto aspektu může být ovlivněno kulturou, jazykem a tradicemi. Závěr o nevěrohodnosti žadatele by neměl být založen na domněnkách či spekulacích. Plausibilita výpovědi se částečně překrývá s vnitřní i vnější konzistencí výpovědi. Je potřeba ji posuzovat s ohledem na žadatelovo zázemí, vzdělání, pohlaví a kulturu. Nejvyšší správní soud v tomto kontextu ve své judikatuře zdůrazňuje, že je nutné trvat na důsledném a přezkoumatelném zhodnocení všech známých skutečností ve vzájemném kontextu bez přehnaného důrazu na jediný aspekt, které musí být vedeno skutečnou snahou správního orgánu zjistit, zda žadatelé o mezinárodní ochranu vypovídají pravdivě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31).

[31] V právě posuzovaném případě dospěl stěžovatel v napadeném rozhodnutí k závěru, že žalobcův azylový příběh spočívající v jeho obavě z pronásledování kvůli jeho homosexuální orientaci byl na základě důkazů zjištěných ve správním řízení zásadním způsobem znevěrohodněn. Stěžovatel konkrétně shledal žalobcovu výpověď o jeho homosexuální orientaci, výhrůžkách, kterým kvůli své sexualitě v zemi původu čelil, o vyhození z domu otcem a zadržení v gay klubu v zemi původu celkově nevěrohodnou pro vnitřní a vnější nekonzistenci a nekonkrétnost, přičemž poukázal na to, že zjistil, že má žalobce partnerský vztah s paní I.. Krajský soud však uvedeným závěrům stěžovatele nepřisvědčil a zdůraznil, že ve správním řízení zjištěné skutečnosti nevedou nezbytně k jedinému závěru, že si žalobce svůj azylový příběh vymýšlí, respektive, že vůbec není homosexuál, jak také stěžovatel dovodil.

[32] Z výše predestřených závěrů ustálené judikatury kasačního soudu pro nynější věc vyplývá, že měl-li stěžovatel pochybnosti ohledně věrohodnosti žalobcem podané výpovědi, bylo na něm, aby shromáždil důkazy, které věrohodnost azylového příběhu zpochybňují nebo vyvracejí. Byl tedy povinen prokázat či vyvrátit pravdivost žalobcových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vázících se na žalobcova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.

pokračování

[33] Po seznámení se s obsahem správního spisu, zejména s nově zjištěnými skutečnostmi, kterými se stěžovatel snažil prokázat nevěrohodnost žalobcova azylového příběhu (konkrétně pak existenci partnerského vztahu mezi žalobcem a paní I., který by ve svém důsledku vedl k vyvrácení závěru o žalobcově homosexualitě), spolu s obsahem pohovorů (včetně doplňujícího pohovoru ze dne 23. 5. 2025) vedených s žalobcem, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že věrohodnost samotné výpovědi žalobce jako celku se stěžovateli nepodařilo zásadním způsobem zpochybnit.

[34] Nejvyšší správní soud má ve shodě s krajským soudem za to, že stěžovatelem poukazované skutečnosti (rozdílná tvrzení ohledně trávení volného času žalobcem a paní I., fotografie a komentáře k nim umístěné na sociálních sítích, následné smazání fotografií, informace ohledně vztahu žalobce a paní I. uvedená v evidenčním listu nemovitosti ze dne 7. 3. 2024, neprokázání navázání homosexuálního vztahu žalobcem, nenavštěvování míst příznačných pro LGBTQI+ komunitu a veřejné neprojevoování sexuální orientace) nemusí nezbytně znamenat jediné, tedy že žalobce si svůj azylový příběh vymýšlí, resp. že ve skutečnosti je ve vztahu s paní I., a tudíž není homosexuál. O uvedeném ostatně svědčí již jen to, že vycházejí ze stejných informací a skutkových zjištění dospěl stěžovatel a krajský soud ke zcela opačným závěrům ohledně žalobcovy sexuální orientace i ohledně průkaznosti existence partnerského vztahu mezi žalobcem a paní I.. Jednoduše řečeno, na základě zjištěných skutečností vztahujících se k žalobci nelze vyloučit úvahu o jeho tvrzené sexuální orientaci, stejně jako není bez dalšího vyloučen závěr o existence jeho partnerského vztahu s paní I.. Jak již ale shora uvedeno, při posouzení věrohodnosti azylového příběhu žadatele je třeba dbát důkazního standardu přiměřené pravděpodobnosti a zohlednit také plausibilitu žadatelových tvrzení. V souzené věci přitom žalobce od počátku konzistentně tvrdí, že zemi původu opustil kvůli své homosexuální orientaci a podmínkám, kterým homosexuálové v Gruzii čelí, aniž jeho výpověď, či výpověď paní I. nebo další skutkové okolnosti případu zcela znevěrohodňují toto jeho konzistentní tvrzení.

[35] Je tedy zřejmé, že stěžovatel věrohodnost žalobcova azylového příběhu zcela nepochybnitelně nevyvrátil, ani tak neučinil alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti jeho úsudku, jak požaduje výše citovaná judikatura kasačního soudu. Krajský soud tedy nepochybil, dospěl-li k závěru, že stěžovatel dosud v řízení o udělení mezinárodní ochrany účinně věrohodnost žalobcovy výpovědi nepochybnil. Závěr o žadatelově nevěrohodnosti přitom nemůže být založen na domněnkách či spekulacích, resp. tzv. čtení mezi řádky, jak k věci přistoupil stěžovatel v napadeném rozhodnutí a jak velmi precizně a detailně rozvedl krajský soud. S jeho závěry k posouzení věrohodnosti žalobcova azylového příběhu obsaženými především v odst. 58. až 75. napadeného rozsudku se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje a jelikož nepovažuje za účelné opakovat již jednou správně vyřčené, v podrobnostech na tyto části napadeného rozsudku odkazuje. Jeho úvaze, že zjištěné skutečnosti nabízejí více možných vysvětlení, a tudíž nevedou k jedinému závěru o nevěrohodnosti žalobcova azylového příběhu, považuje Nejvyšší správní soud za správné.

[36] Nejvyšší správní soud považuje za potřebné zdůraznit, že pokud stěžovatel v kasační stížnosti (viz strana 7) mimo jiné uvádí, že „*je na rozpacích, jaké další důkazy by měly být ke zpochybnění věrohodnosti žalobcovy sexuální orientace shromážděny (...)*“, pak krajský soud mu nevytýkal, že neobstaral dostatek důkazů pro jím přijatý závěr, nýbrž to, že z těch důkazů, které opatřil a které měly svědčit o nevěrohodnosti žalobcova azylového příběhu, takový

závěr nelze bez dalšího dovodit. I proto stěžovateli v odst. 75. napadeného rozsudku uložil, aby posoudil podstatu věci v souladu se závazným právním názorem vysloveným již v předchozím rozsudku krajského soudu. Jinými slovy, není-li zde dostatek důkazů, které by byly způsobilé zpochybnit celkovou žalobcovu věrohodnost, a neobstará-li stěžovatel žádné další mající tento potenciál, pak v souladu se zásadou „*benefit of doubt*“ je třeba považovat žalobcův azylový příběh za přiměřeně pravděpodobný, tudíž i věrohodný.

[37] Nejvyšší správní soud s ohledem na vše výše uvedené shrnuje, že krajský soud při posouzení věci nikterak nepochybil a dospěl ke správným právním závěrům. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebyl tudíž naplněn.

VI.

[38] Kasační stížnost není důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[39] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a právo na náhradu nákladů tohoto řízení tudíž nemá. Žalobce jakožto úspěšný účastník řízení má vůči stěžovateli právo na náhradu vynaložených nákladů řízení o kasační stížnosti.

[40] V posuzované věci žalobce nebyl v řízení o kasační stížnosti zastoupen, jím účelně vynaložené náklady řízení tudíž tvoří pouze hotové výdaje, a to poštovné za zaslání vyjádření ke kasační stížnosti ve výši 93 Kč. Tuto částku je stěžovatel povinen uhradit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2026

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu